

JOHN STRELECKY

*Kaviareň  
na konci sveta*

Príbeh o zmysle života



TATRAN



JOHN STRELECKÝ

*Kaviareň  
na konci sveta*

Príbeh o zmysle života

TATRAN

Z anglického originálu John Strelecky: The Why Cafe,  
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Aspen Light Publishing,

Windermere,

preložila Katarína Grozaničová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2019

ako 5203. publikácia.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval

AldoDesign, Bratislava.

Zodpovedná redaktorka Katarína Jusková

Jazykové redaktorky Marta Bábiková, Adriana Oravcová

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačili Těšínske papírny, s. r. o., Český Těšín.

[www.slovtatran.sk](http://www.slovtatran.sk)

:: knihy pre **hodnotnejší** život

Copyright © John Strelecky 2003

Translation © Katarína Grozaničová 2019

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2019

ISBN 978-80-222-1027-0

*Venujem Xin, ktorá je mojou spriaznenou dušou  
pri všetkom, čo robím.*

*Venujem Sophii za to, že mi vnáša radosť do srdca,  
a Casey, Mikovi a Anne.*



Osobitná vďaka patrí Doris S. Michaelsovej  
a Delii Berriganovej Fakisovej z literárnej  
agentúry DSM za to, že túto knihu predstavujú  
ľuďom z celého sveta.





## Úvod



Niekedy, keď to najmenej očakávate a azda najväčšími potrebujete, ocitnete sa na novom mieste s novými ľuďmi a naučíte sa nové veci. To sa mi stalo raz večer na tmavom, osamelom úseku cesty. Zo spätného pohľadu moja situácia symbolicky vystihovala môj vtedajší život. Tak ako som zablúdil na ceste, som zablúdil aj v živote – nebol som si istý, kam presne smerujem ani prečo som tam zamieril.

V práci som si vzal týždeň voľna, aby som unikol pred všetkým, čo s ňou súviselo. Niežeby bola moja práca neznesiteľná. Aj keď mala, samozrejme, svoje nepríjemné stránky. Viac než čokoľvek ma trápilo, že som sa skoro každý deň zamýšľal nad tým, či v živote nie je nič dôležitejšie než to, aby som trávil desať až dvanásť hodín denne prácou v kancelárii s viacerými kolegami v nádeji, že ma raz povýšia a potom budem pra-

covať dvanásť až štrnásť hodín denne v kancelárii šéfa.

Na strednej som sa pripravoval na vysokú. Na vysokej som sa pripravoval do pracovného sveta. Odvtedy som trávil čas zdolávaním priečok rebrička vo firme, čo ma zamestnávala. Teraz som uvažoval, či ľudia, ktorí mi počas tejto cesty pomáhali nájsť smer, iba neopakovali to, čo im predtým v živote zopakoval niekto iný.

Nebola to celkom zlá rada, ale ktovieako ma nenapľňala. Mal som pocit, že predávam svoj život za peniaze, a nepripadalo mi to ako zvlášť dobrý obchod. V takom rozháranom duševnom stave som objavil motorest Prečo ste tu.

Keď som tento príbeh porozprával iným, použili pojmy ako „záhadný“ alebo „ako zo súmračnej zóny“. Druhý výraz bol odkazom na starý televízny program *Twilight Zone*, v ktorom sa ľudia ocitli na miestach, ktoré na prvý pohľad vyzerali normálne, ale nie vždy také nakoniec aj boli. Občas sa na krátku chvíľku okamih pristihnem, že uvažujem, či sa to, čo som zažil, naozaj stalo. Vtedy doma otvorím šuplík a prečítam si nápis na jedálnom lístku, čo mi dala Casey. Pripomína mi, aké to všetko bolo skutočné.

Nikdy som sa nepokúsil vrátiť po svojich stopách a znova nájsť motorest. Kúsoček zo mňa chce veriť, že bez ohľadu na to, aký skutočný bol ten

večer, aj keby som sa mohol vrátiť presne na miesto, kde som motorest pôvodne našiel, nebol by tam – že som ho našiel iba preto, lebo som ho v tom okamihu, v ten večer, potreboval nájst', a len preto existoval.

Jedného dňa sa ta možno pokúsim vrátiť. Alebo sa pred ním raz večer jednoducho z ničoho nič znova ocitnem. Potom budem môcť vojsť a povedať Casey, Mikovi, a ak tam bude, aj Anne, ako mi ten večer v motoreste zmenil život. Ako otázky, s ktorými ma konfrontovali, vyústili do myšlienok a zistení za hranicami čohokoľvek, čo som si predtým predstavoval.

Ktovie. Azda sa v ten večer pohovárám s niekým iným, kto sa tiež stratil a zablúdil do motorestu Prečo.

Alebo len napíšem knihu o svojej skúsenosti a dovolím jej stať sa súčasťou môjho príspevku k tomu, o čo v motoreste ide.





Po diaľnici som sa vliekol rýchlosťou, pri ktorej chôdza vyzerala ako vysokorýchlostné preteky automobilov. Po hodine napredovania slimačím tempom sa doprava úplne zastavila. Na rádiu som stisol tlačidlo vyhľadávania a pátral po akomkoľvek náznaku inteligentného života. Žiadny som nenašiel.

Keď sa ani ďalších dvadsať minút nikto nepohol, ľudia začali vystupovať z áut. Hoci tým nič nedosiahli, aspoň sme sa všetci mohli sťažovať niekomu inému ako nášmu spolucestujúcemu, čo bola príjemná zmena tempa.

Majiteľ dodávky predo mnou stále opakoval, že ak sa do šiestej nedostane do hotela, zrušia mu rezerváciu. Žena v kabriolette po mojej lavici sa do mobilu niekomu sťažovala, aký neefektívny je celý cestný systém. Skupina bejzbalových hráčov z mládežníckej ligy za mnou privádzala svoju

vedúcu do šialenstva. Takmer som počul, ako myslí na to, že sa naposledy na niečo prihlásila dobrovoľne. Bol som v podstate súčasťou dlhého pásu nespokojnosti.

Po ďalších dvadsiatich piatich minútach bez akéhokoľvek náznaku pohybu dopredu napokon po trávnom stredovom páse prišlo policajné auto. Po niekoľko sto metroch vždy zastalo, zrejme aby sa ľudia dozvedeli, čo sa deje.

„Pre dobro tej policajtky,“ pomyslel som si, „dúfam, že majú so sebou výstroj na rozháňanie výtržníkov“.

Všetci sme dychtivo čakali, kedy sa dostaneme na rad. Keď sa dôstojníčka konečne dostala k nám, informovala nás, že asi osem kilometrov pred nami sa prevrátila cisterna s potenciálne toxickými látkami. Cesta bola úplne uzavretá. Vysvetlila nám, že máme možnosť otočiť sa a použiť náhradnú trasu – hoci nijaká taká neexistovala – alebo počkať, kým cestu nevyčistia. Pravdepodobne to potrvá ďalšiu hodinu.

Sledoval som, ako sa dôstojníčka presúva k ďalšej skupine zúfalých vodičov. Keď chlap s dodávkou opäť vyslovil obavy o svoju rezerváciu na šiestu, usúdil som, že ma prešla trpezlivosť.

„Presne také čosi sa musí stať vždy, keď sa snažím na chvíľu od všetkého vypadnúť,“ zašomral som si popod nos.





Oznámil som novým priateľom, ktorí boli priateľmi v akomsi detskom duchu, teda hlavne preto, že boli nablízku, že môj pohár trpezlivosti pretiekol a vyskúšam inú trasu. Po poslednej poznámke o rezervácii na šiestu mi majiteľ dodávky uvoľnil cestu a prešiel som cez trávnatý stredový pás. Potom som sa pobral iným smerom.



Zapol som mobil a vyhľadal nainštalované mapy. Na displeji sa nepretržite zobrazovalo len hlásenie Systém je nedostupný.

Keďže som mieril na juh, hoci som mal ísť na sever, bol som čoraz frustrovanejší. Z desiatich kilometrov bez výjazdu sa stalo pätnásť, z pätnástich dvadsať, z dvadsiatich tridsať.

„A keď sa dostanem k výjazdu, už to bude jedno, lebo ani netuším, ako sa dostanem tam, kam som mal namierené,“ hundral som nahlas. Dokonalá ukážka degenerujúceho stavu mojej mysle.

Na štyridsiatom piatom kilometri sa konečne zjavil výjazd.

„To hádam nie je možné,“ pomyslel som si, keď som vychádzal z diaľnice. „Som na jedinom mieste na svete, kde pri diaľničnej križovatke nie je pumpa, rýchle občerstvenie ani nič iné.“ Pozrel som doľava. Nič. Rovnako beznádejný bol aj výhľad doprava.

„Zdá sa, že je fuk, kadiaľ pôjdem.“

Zabočil som doprava s vedomím, že idem na západ, a ak naďabím na ďalšiu križovatku, mal by som znova zabočiť doprava. Tak zamierim späť na sever. Cesta mala dva pruhy, jedným by som sa vzdialil od miesta, odkiaľ som prišiel, druhým sa vrátil. Naozaj som si nebol istý, ktorým sa vybrať. Áut tam bolo málo, znáмок civilizácie ešte menej. Kde-tu som zbadal dom či rodinnú farmu a potom už nič, len lesy a lúky.

O hodinu neskôr som bol načisto stratený. Jediné križovatky, ktorými som prešiel, boli malé, so značeniami, ktoré vám hneď dali najavo, že máte malér. Keď ste vyše šesťdesiat kilometrov nevideli živú dušu a názov cesty, po ktorej idete, sa začína slovom „Stará“ ako v názve „Stará cesta 65“, nevyzerá to s vami ružovo.

Na ďalšej križovatke, o nič väčšej než ktorákoľvek iná z križovatiek, cez ktoré som prešiel, som zabočil doprava. Bol to čin zúfalca. Aspoň pôjdem na správnu svetovú stranu, aj keď som nemal ani potuchy, kde som. Na moje zdesenie sa aj názov tejto cesty začínal slovom „Stará“.

Bolo už takmer osem hodín večer a slnko zapadalo. Deň sa schyľoval ku koncu a moja frustrácia narastala.

„Mal som radšej zostať na diaľnici,“ prskal som. „Rozčuľoval som sa, že stratím hodinu, a teraz som

The W. Cafe You're Here

